

[Viggo Starcke.]

rings opgave at finde det ønskeligt, at tolden automatisk følger med op.

Overfor disse anbefalinger af værditold-systemet må man understrege, at venstres kærlighedserklæring til værditolden fremkom på et tidspunkt, da man endnu kunne stole på pengevæsenet. Efter at det har vist sig, at gang på gang er kronen skåret ned, devalueret og ødelagt, gælder hele dette synspunkt overfor værditolden ikke længere. Og der findes i hvert fald en væsentlig indvending mod værditolden, og det er den, at det er meget let at konstatere en vares vægt og en vares mængde, men det er meget svært at konstatere dens værdi; og dette indebærer en meget stor fristelse til snyderi, og det skal der også nok komme meget af. Ministeren forudser det, idet han netop understreger, at siden 1922 har vi haft toldvæsenets fakturakontrol, og desuden, siger han, har vi jo også mere pristatistik. Jeg vil gerne lige minde om, at finansministerens kollega, professor Kjeld Philip, i „Politiken“s kronik den 12. marts skriver følgende, som jeg meget gerne vil have lov at citere:

„De gamle Manchester-liberalister ville tro sig hensatte til et datidens Utopia, hvis de hørte, at den danske liberale regering tænkte paa at foreslaa indført told som et led i dens liberaliseringsbestræbelse.“

„Man maa imidlertid ikke glemme, at told, i alt fald værditold, er endnu vanskeligere at komme af med end importregulering. Vægttold har dog den fordel, at inflationen faar den til at smuldre bort.“

Netop i en frihandelsmands øjne vil det blive betragtet som en fordel, at vægttolden smuldrer bort, uden at loven brydes. Den gamle idé med at foretrække værditold for vægttold stammer fra den tid, da inflationen og devalueringen endnu ikke var sat i system, således som de er nu, og argumentationen for at gå fra vægttold til værditold skal, når man skal være ærlig, kun bruges som en murbrækker for at få tolden sat op, dels toldindtægten for staten og dels toldunderstøttelsen for industrien.

Ministeren hævder endelig, at det er rimeligt at foretage en vis ajourføring af en del af toldlovens satser, fordi befolkningen er vokset, priserne er steget, vi har en større import, men tolden giver næsten kun det samme beløb, således at toldniveauet beregningsmæssigt er faldet til en fjerdedel af, hvad det var for 20 år siden. Den højtærede handelsminister mener, at disse toldændrin-

ger her vil give 50 mill. kr. i statskassen, men som det ærede medlem hr. Bertel Dahlgaard så rigtigt understregede, vil de koste befolkningen det 3-dobbelte eller 4-dobbelte. Den direkte importregulering gennem vareforsyningsloven og varedirektoratet, den tidligere valutacentral, har, som ministeren siger, „stillet vore beskedne toldsatser fuldstændig i skyggen“. I „Nationaltidende“ for den 24. marts udtalte finansministeren — jeg beder om tilladelse til et ganske kort citat —:

„Naturligvis vil en toldforhøjelse fordyre varen, hvis importen i forvejen er fri.“

Det er altså fastslået, at restriktionerne fordyrer varerne — finansministeren nævner i den samme kronik eksempler på fordyrelser på 30 pct., 40 pct., op til 70 pct. —, og det er fastslået, at told også fordyrer varerne, hvis importen er fri, og her findes der jo eksempler på 10, 15, 30 pct., op til det 10—11—12-dobbelte.

Men hvis nu restriktionerne fordyrer mere end tolden og man tvinges til at have enten restriktioner eller told, så mener finansministeren, at man bør foretrække tolden for restriktionerne. Og det kan der gives gode grunde for, men det tvangsvalg eksisterer jo ikke, og da told fordyrer varerne, når importen er fri, vil tolden også fordyre de varer, der frigives, når restriktionerne afvikles. Hvorfor oplyser finansministeren ikke, at for det første var Danmark simpelthen tvunget til at frigive de 75 pct. af importen, ganske uanset toldsaternes højde, og ganske uanset hvordan de konservative stillede sig, og hvorfor oplyser ministeren ikke for det andet, at der ikke foreligger nogen som helst nødvendighed for venstre for at give efter for hjemmeindustriens pågående propaganda? Det er jo rigtigt, at importen ikke er steget for de varer, der er blevet liberaliseret, men der er sket det, at vi for de samme penge har fået flere varer.

Den eneste grund, der foreligger for venstre til at forandre sin stilling til told og frihandel, er denne ene, at finansministeren har lammet venstre ved at bide det i rygmarven. Jeg tror, han bliver sit parti en dyr mand, og hvis stemmepolitik og partiinteresser var det eneste afgørende, ville retsforbundet glæde sig derover, men når man er interesseret i frihandelens fremme, i frihandelens vækst, så ville man hellere se ministerens evner anvendt på et felt, hvor hans store begavelse kunne komme helt til udfoldelse. Mit angreb er som sagt ikke et angreb på en person, men på en politik. Jeg vurderer f. eks. finansministerens indsigt på udenrigs-